

Свет је узнемирен због стања европске економије. Стручњаци се плаше да криза тржишта државних облигација Европске уније прети да се претвори у глобални финансијски проблем. Зато су у акцију спасавања еврозоне ове недеље похитали из различитих крајева света.

У петак су се у пољском граду Вроцлаву окупили министри финансија Европске уније. Највише су их бринула питања могућег реформисања еврозоне и план за помоћ Грчкој. Међутим, нису се саветовали у тесном кругу. На седницу је из Вашингтона допутовао министар финансија Тимоти Гајтнер. Он је донео посланицу председника САД Барака Обаме, који је забринут због тога што зона евра услед своје нестабилности представља опасност по светску економију.

Гајтнер не само да је покушавао да убеди Европљане да узму за основу амерички модел за излазак из кризе, већ и да свом снагом јачају јединство еврозоне, каже аналитичар банке „Финансијски стандард“ Роман Андрејев.

- Господин Гајнер је имајући у виду америчко искуство у борби против кризе убеђивао Европску заједницу и саму Грчку да предузму одређене кораке, а што је главно – брже, како би спречиле излазак Грчке из еврозоне. Пошто од тога никоме неће бити добро - ни еврозони, ни Сједињеним Државама, чија се економија тесно преплиће с економијом ЕУ. Међутим, еврозона се увек одликовала инертношћу кад се ради о доношењу одлука. Чак и посета господина Гајнера тешко да ће моћи да убрза на неки начин ову инерцију.

Осим тога, у самој Европи нема јединственог погледа на ситуацију. Аустрија се придржава мишљења да ће најбољи излаз за све бити банкрот Грчке. Истовремено, Париз намерава скоро сам да се жртвује само да то не дозволи. Министар финансија, економије и индустрије Француске Франсоа Баруен је изјавио да је банкарски сектор земље спреман да учествује у размени грчких облигација, које су доспеле на плаћање, за

дугорочније хартије од вредности.

Раније ове недеље је председник Европске комисије Жозе Мануел Барозо саопштио на Европарламенту да ће већ у најближе време бити достављене варијанте издавања евробондова који су намењени за обезбеђење дугорочне стабилности. Међутим, Немачка, чија економија највећа у Европи залаже се против издавања јединствених облигација. То је више пута потврдио министар економије СРН Филип Рослер.

- Господин Барозо не говори у име владе Немачке. Желим да истакнем да су у складу с недавном пресудом немачког Врховног суда неограничене немачке обавезе немогуће без одобрења парламента Немачке. По мом мишљењу, то значи да Немачка искључује издавање еврооблигација.

Истовремено, Немачка инсистира на томе да су проблематичне државе еврозоне обавезне да спроведу структурне реформе. То се пре свега тиче Грчке, Ирске, Португалије, Шпаније и Италије. И оне их и спроводе. Тако је ове недеље италијански парламент одобрио план за радикално смањење дефицита буџета. Власти намеравају да у току наредне две године уштеде преко 54 милијарди евра за рачун повећања година за одлазак у пензију, смањење државних трошкова и промене пореског система. У народу су га већ крстили „План крви и суза“ и на одлуку парламента су одговорили масовним демонстрацијама.

Уосталом, могуће је да је Италија имала више среће од других. У среду, говорећи на Светском економском форуму у Даљану председник Државног савета Кине Вен Ђијабао је изјавио да је Пекинг спреман да пружи руку помоћи еврозони. А званични Рим је саопштио да је успео да постигне договор с Пекингом о продаји италијанских државних облигација. И премда се Пекинг уздржава од коментара поводом овог споразума професор Школе за економију и менаџмент пекиншког Универзитета Цинхуа Патрик Чованек је склон да сматра да је информација истинита.

- Италија покушава да привуче купце за своје државне облигације. Ако је реч о Кини она има свог интереса. Она на тај начин може да се учврсти на европском тржишту. И да касније реши своје сопствене проблеме, на пример, с укидањем ембарга на оружје. У сваком случају, Кина сад има много валутних резерви, укључујући и оне које су номиноване у еврима. И њих треба у нешто улагати. Дакле, зашто да то не учини сад?

Тим пре што се решавање проблема еврозоне више не може одлагати. У реферату, који је за учеснике у вроцлавском сусрету припремио Економски и финансијски комитет Европске уније истиче се да је „с јачањем напетости у току прошлог лета на тржишту суверених облигација и повећањем тешкоћа у приступу који банке имају кредитима, криза почела да се шири и на друге земље и постала је системска“.

А нова глобална финансијска криза, упозорава познати амерички финансијер Џорџ Сорос, може имати много озбиљније последице него што је крах банке „Леман Брадерс“ (Лехман Бротхерс) у септембру 2008. године.

(Глас Русије)